

CECELIA
AHERN

*L'última
carta*

EL CLUB DE
Postdata: t'estimo

CECELIA AHERN
L'ÚLTIMA CARTA

El Club de Postdata:
T'estimo

Traducció de Judith Raigal Aran

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *POSTSCRIPT*
PRIMERA EDICIÓ: NOVEMBRE DEL 2019
© CECELIA AHERN, 2019
© DE LA TRADUCCIÓ: JUDITH RAIGAL ARAN, 2019
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2589-6
DIPÒSIT LEGAL: B. 23.793-2019
FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

www.columnaedicions.cat

*Aquesta novel·la és una obra de ficció.
Els noms, personatges i fets que s'hi narren
són producte de la imaginació de l'autor. Qualsevol semblança
amb persones reals, vives o mortes, fets o llocs
són pura coincidència.*

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a **ecològic**
i procedeix de boscos gestionats de manera **sostenible**.

Tres mesos abans

La pacient Penèlope. Dona del rei d'Ítaca, Odisseu. Un personatge seriós i diligent, esposa fidel i mare, alguns crítics la descriuen com un símbol de la fidelitat matrimonial, però Penèlope era una dona complexa que teixia les seves estratègies amb la mateixa dedicació que les peces de roba en què treballava. —El guia fa una pausa misteriosa mentre passeja la mirada per les cares intrigades dels visitants.

En Gabriel i jo som en una exposició al Museu Nacional. Som a l'última fila, a una distància prudencial dels altres, com si no forméssim part o no volguéssim formar part del grup, però sense atrevir-nos a córrer el risc de no sentir les explicacions del guia. Escolto què diu mentre en Gabriel va passant les pàgines del fullet. Després serà capaç de repetir literalment tot el que ha dit el guia. Li encanten aquestes coses. M'encanta que li encantïn aquestes coses, més que les coses en si. És algú que sap què fer amb el seu temps, i, quan el vaig conèixer, aquest va ser un dels trets de la seva personalitat que em va atraure més, perquè jo tenia una cita amb el destí. En seixanta

anys, com a màxim, jo tenia una cita amb algú que era a l'altra banda.

—El marit de Penèlope, Odisseu, va a lluitar a la guerra de Troia, que dura deu anys, i el viatge per tornar a casa, deu anys més. Penèlope es troba en una situació molt compromesa quan un total de cent vuit pretendents comencen a demanar-li la mà. Penèlope és astuta i fa servir tot un seguit d'estratagemes per entretenir-los, donant-los falses esperances amb la promesa de la possibilitat de casar-s'hi, però sense lliurar-se mai a ningú.

De sobte em sento cohibida. En Gabriel m'ha passat suaument el braç per damunt de l'espatlla i noto que pesa massa.

—La història de Penèlope i el teler, que és la que veiem aquí, és un dels artificis més enginyosos de la reina. Penèlope es dedica a teixir un sudari per al funeral del seu sogre, Laertes, i afirma que escollirà marit tan aviat com acabi aquesta peça. Durant el dia, teixeix la peça al gran teler que hi ha al saló reial, i durant la nit desfà clandestinament el tros que havia avançat. Durant tres anys espera el retorn del seu marit i enganya els pretendents fins que arriba el moment de reunir-se amb ell.

Aquesta idea em fa posar els pèls de punta, i exclamo:

—La va esperar?

—Perdoni? —fa el guia, escrutant els presents per trobar l'emissora d'aquella pregunta. La multitud se separa i tothom es gira per mirar-me.

—Penèlope representa la fidelitat en el matrimoni, i el seu marit què? La va esperar mentre era a la guerra? La va esperar durant aquells vint anys?

En Gabriel riu per sota el nas.

El guia somriu i comenta breument que Odisseu va tenir fins a nou fills més amb cinc dones diferents en el llarg viatge que va fer per tornar a Ítaca després de la guerra de Troia.

—És a dir que no —remugo mentre el grup avançava—. Que ximple, Penèlope.

—Molt bona pregunta —fa ell amb un to divertit a la veu.

Em giro de nou per tornar a veure Penèlope, i en Gabriel llegeix de nou el fullet. Soc com la pacient Penèlope? Teixeixo de dia, desfaig els fils de nit i enganyo aquest pretendent lleial i atractiu mentre espero que arribi el moment de retrobar-me amb el meu marit? Alço la vista per mirar en Gabriel, que em mira amb uns ulls juganers, sense intuir què estic pensant. Totalment enganyat.

—Se'n podria haver anat al llit amb tots ells mentre esperava —fa—. Una espera força avorrida, Penèlope la casta.

Ric i li recolzo el cap sobre el pit. Em passa el braç per l'espatlla, m'abraça fort i em fa un petó al cap. El seu cos fornit em fa pensar que podria arribar a viure dins de les seves abraçades grans, amples i fortes. Es passa els dies enfilant-se als arbres treballant com a cuidador d'arbres o arboricultor, que és el terme que prefereix. Està acostumat a les altures, li encanten la pluja, el vent i la intempèrie, és un aventurer, un explorador, i si no el trobes a la capçada d'un arbre, el trobes ajagut a sota amb un llibre a les mans. Al vespre, quan torna de treballar, li sents l'olor picant del creixen.

Ens vam conèixer fa dos anys, en una fira gastronòmica dedicada a les aletes de pollastre, a Bray. Vam coincidir l'un al costat de l'altre en una barra. Ell demanava una hamburguesa amb formatge mentre la cua de gent que esperava torn darrere seu es feia cada vegada més llarga. Em va agafar en un bon moment. Em va agradar el seu sentit de l'humor, les bromes que feia amb la intenció de cridar-me l'atenció. Suposo que em va agradar com em va entrar: «El meu amic vol saber si t'agradaria sortir amb ell. Posi'm una hamburguesa amb formatge, si us plau».

No soc gaire exigent amb les frases per lligar, però tinc

bon gust pels homes. Pels homes bons, els homes meravellosos.

Comença a moure's cap a una direcció i jo l'estiro cap a l'altra, lluny de la mirada de la pacient Penèlope. No ha deixat d'observar-me i es pensa que reconeix les persones que són com ella només de veure-les. Però jo no soc una d'aquestes persones, no soc com ella ni ho vull ser. No aturaré tota la meva vida com va fer ella per esperar un futur incert.

—Gabriel.

—Holly —fa ell imitant el meu to seriós.

—Aquella proposta que em vas fer...

—La d'organitzar una manifestació per exigir a l'Ajuntament que no pengin els llums de Nadal abans d'hora? Els acaben de despenjar i segur que ja estan preparats per tornar-los a penjar de nou.

És tan alt que he d'arquejar l'esquena i estirar el coll per mirar-lo. Em somriu amb els ulls.

—Aquesta proposta no, l'altra. La d'anar a viure amb tu.

—Ah.

—Fem-ho.

Fa un gest de victòria amb el puny tancat, tot imitant el so d'una multitud d'aficionats embogits perquè el seu equip acaba de marcar.

—M'has de prometre que tindrà una tele per a mi i que cada dia, quan em llevi, tindrà el mateix aspecte que tens ara. —Em poso de puntetes per poder-me apropar al seu rostre. Li col·loco les mans a sobre de les galtes, li noto el somriure a sota de la barba Balbo, que s'arregla i es cuida amb molta cura; l'home que cuida arbres i que també es cuida la barba.

—Aquest és un requisit indispensable per ser la meva companya de pis.

—Companya per fotre claus —afegeixo, i riem infantilment.

—Sempre has estat tan romàntica? —em pregunta mentre m'abraça.

Abans n'era, de romàntica. Abans era molt diferent. Innocent, potser. Però ja no ho soc. L'abraço fort i li recolzo el cap a sobre del pit. M'adono que Penèlope em jutja amb la mirada. Li dedico un gest altiu amb la barbeta. Es pensa que em coneix, però no és així.

—**Q**ue estàs preparada? —em pregunta la meua germana Ciara en veu baixa mentre ens acomodem als pufs que hi ha a la part de davant de la botiga i sentim el bullici dels assistents, que esperen que comenci. Seiem al davant de l'aparador de la seva botiga d'objectes de segona mà, que es diu Magpie —«garsa» en anglès—; hi he estat treballant amb la Ciara durant els darrers tres anys. Un cop més, l'hem transformat en l'espai en el qual la Ciara grava davant del públic el seu podcast *Parlem de...* Ara bé, aquesta nit no soc al meu lloc habitual, és a dir, ocupant-me de la taula amb les begudes i els cupcakes, sinó que avui, després de l'assetjament insistent de la meua aventurera i intrèpida germana, he acceptat participar com a convidada a l'episodi d'aquesta setmana, titulat «Parlem de la mort». Des del mateix instant que li vaig dir que sí ja em vaig penedir d'haver cedit, i aquest penediment ha arribat al nivell de màxima intensitat en assegurar-me on soc ara i veure aquest grupet de persones que s'ha reunit per escoltar-nos.

Hem col·locat a tocar de les parets els expositors que exhibeixen la roba i els accessoris que venem, i ara l'espai central de la botiga l'ocupen cinc files amb sis cadires plega-

bles cada una. Hem buidat l'aparador, per tal que la Ciara i jo poguéssim seure en una zona una mica elevada. Al carrer, les persones que s'afanyen a tornar a casa després de la feina intercanvien mirades amb els maniquins plens de vida que seuen a l'altre costat del vidre de l'aparador.

—Gràcies per acceptar —fa la Ciara, tot estirant el braç per agafar-me suaument la mà, que no para de suar-me.

Faig un mig somriure i avaluo les conseqüències d'esca-polar-me en aquest mateix moment, però descarto aquesta possibilitat. He de complir la meua promesa.

Es desempallega de les sabates i col·loca els peus descalços a sobre del puf per posar-se còmoda, com si fos a casa. M'escuro el coll, el so ressona per tota la botiga a través dels altaveus, cosa que fa que els trenta rostres que esperen amb curiositat el nostre pròxim pas em mirin fixament. Em frego una mà amb l'altra, les tinc suades, i dono una ullada a les notes que, des que la Ciara m'ho va demanar, he estat recopilant amb ànsia com si fos una estudiant que, esgotada, es prepara per a un examen final. Són bocins de pensaments que he anat guixant en els moments en què la inspiració em venia a fer una visita, però ara mateix em sembla que cap d'aquestes notes no té sentit, i no aconseguixo veure quan acaben i comencen les oracions.

La mama seu a primera fila, molt lluny de la meua amiga Sharon, que és en un dels extrems. Allà hi té més espai per al cotxet doble. Un parell de peuetes, amb un mitjonet a punt de fer cap a terra i un altre mitjonet fora, sobresurten per sota de la manta del cotxet, i la Sharon agafa en braços la nena de sis mesos. El seu fill de sis anys, el Gerard, seu al costat d'ella amb els ulls clavats a la pantalla de l'iPad i uns auriculars a les orelles. Mentre que el seu nen de quatre anys demostra sense cap mena de censura que està ben avorrit; ha anat relliscant del seient de tal manera que ja només té el cap recolzat a l'esquena de la cadira. Quatre nens en sis anys; valoro molt que hagi vingut. Sé que s'ha llevat en començar

a clarejar el dia, que ha tardat una bona estona a tenir-ho tot preparat per poder sortir de casa i que ha hagut de tornar-hi a entrar fins a tres vegades perquè s’hi havia deixat alguna cosa. És aquí, l’amiga que pot amb tot. Em somriu i observo el rostre ple d’esgotament d’una amiga que sempre és al meu costat.

—Benvinguts al quart episodi del podcast de Magpie —comença la Ciara—. Alguns de vosaltres ja heu estat amb nosaltres altres vegades. Betty, moltes gràcies per portar tots aquests cupcakes tan deliciosos, i Christian, gràcies pel formatge i el vi.

Examino el públic per veure si hi ha en Gabriel. Estic força segura que no hi és, ja que li vaig demanar específicament que no vingués, tot i que no calia. És una d’aquelles persones que no comparteix la seva vida privada i que és capaç de controlar totalment les seves emocions, i per aquest motiu el simple fet d’imaginar-me parlant de la meua vida privada davant d’un grapat de desconeguts ja li sembla totalment increïble. Hem discutit sobre aquest tema en moltes ocasions, però ara mateix no puc estar més d’acord amb ell.

—Em dic Ciara Kennedy i soc la propietària de Magpie. Fa ben poc vaig decidir que seria una bona idea fer una sèrie de podcasts titulats *Parlem de...* per donar a conèixer les organitzacions benèfiques a les quals destinem una part dels beneficis d’aquest negoci. Aquesta setmana toca parlar de la mort, concretament del dol i de la pèrdua, i tenim amb nosaltres la Claire Byrne, de Bereave Ireland, l’organització irlandesa d’acompanyament en el dol, i també algunes de les persones que us beneficien de la meravellosa feina de Bereave. El preu de l’entrada i les donacions que generosament heu aportat aniran a parar directament a aquesta organització. Més tard parlaré amb la Claire sobre la importància de la feina que fan de manera incansable per oferir acompanyament a les persones que han perdut algú estimat, però primer m’agradaria presentar-vos la meua convidada especial,

la Holly Kennedy, que resulta que és la meva germana. Per fi ets aquí! —exclama emocionada la Ciara, i el públic comença a aplaudir.

—Soc aquí. —I em poso a riure, nerviosa.

—Des que vaig començar el podcast l'any passat, he estat empenyant la meva germana perquè hi participés. Estic molt contenta que hi hakis accedit. —Se m'apropa, em toca la mà i l'agafa—. La teva història ha marcat la meva vida profundament, i estic convençuda que sentir-la pot ajudar moltes altres persones.

—Gràcies. Això espero.

Noto que el full amb les notes em tremola a les mans i deixo anar la mà de la Ciara per aturar-ho.

—«Parlem de la mort». No és un tema fàcil. Ens sentim tan còmodes parlant de les nostres vides, de com les vivim i de com podríem viure-les millor, que sovint parlar de la mort se'ns fa estrany i ho deixem de banda. Ets la persona amb qui em sembla que té més sentit parlar sobre el dol. Holly, si us plau, explica'ns com et va afectar la mort.

M'escuro el coll i començo a parlar:

—Fa sis anys vaig perdre el meu marit per culpa d'un càncer. Un tumor cerebral. Tenia trenta anys.

No importa les vegades que ho hagi repetit, la gola sempre se m'asseca. Aquesta part de la història encara és real i encara em crema per dins. Miro un moment la Sharon per trobar-me amb la seva mirada de suport. Posa els ulls en blanc i fa un badall exagerat. Li somric. Ho puc fer.

—Som aquí per parlar del dol, i què us en puc dir? No soc pas especial. La mort ens afecta a tots, i com segurament ja sabeu molts de vosaltres, el dol és un viatge molt complex. No pots controlar-lo, la major part del temps el dol et controla a tu. L'única cosa que pots controlar és com el gestiones.

—Has dit que no ets especial —fa la Ciara—, però l'experiència personal de cada persona sí que ho és, i podem

aprendre els uns dels altres. No hi ha pèrdues més fàcils que d'altres, però creus que el fet que en Gerry i tu cresquéssiu junts la va fer més intensa? Des que en tinc memòria, no hi havia la Holly sense en Gerry.

Faig que sí amb el cap i començo a explicar com ens vam conèixer, en Gerry i jo. Mentre ho faig, evito mirar el públic. Així és més fàcil, és com si m'ho estigués explicant a mi mateixa, tal com feia quan ho assajava a la dutxa.

—El vaig conèixer a l'institut, quan tenia catorze anys. Des d'aquell moment vam començar a ser en Gerry i la Holly, la xicota d'en Gerry, la dona d'en Gerry. Ens vam fer grans junts i vam aprendre l'un de l'altre. Jo tenia vint-i-nou anys quan en Gerry va morir, i llavors em vaig convertir en la vídua d'en Gerry. No el vaig perdre només a ell, no vaig perdre només una part de mi mateixa, sinó que realment sentia que m'havia perdut a mi mateixa. Ja no sabia qui era i tocava refer-me.

Alguns assistents van fent que sí amb el cap. Saben què vull dir. Tots ho saben, i si encara no ho saben, estan a punt de fer-ho.

—Caca —diu una veu que surt del cotxet, i se senten unes rialles. La Sharon fa callar el seu bebè. Agafa una bossa gegant i en treu un pastisset d'arròs cobert de iogurt de maduixa. El pastisset fa cap al cotxet i les rialles desapareixen.

—Com et vas refer? —pregunta la Ciara.

És estrany explicar-ho a la Ciara. Ella ho ha passat amb mi. Em giro i em centro en el públic, en les persones que no eren allà. I, en veure les seves cares, se'm desperta alguna cosa a dins. Això no va de mi. En Gerry va fer una cosa molt especial, i estic a punt de compartir-la en nom seu amb persones que tenen moltes ganes de saber-ho.

—En Gerry em va ajudar. Abans de morir, va traçar un pla secret.

—Txan, txan —fa la Ciara, rient. Somric i miro els rostres expectants.

Sento emoció per l'experiència que estic a punt de desvelar, un nou recordatori de com en va ser, d'únic, l'any després de la seva mort, malgrat que amb el temps sembli que el record del seu significat s'hagi anat esmorteint.

—Em va deixar deu cartes. N'havia d'obrir una cada mes després de la seva mort. Totes les cartes acabaven de la mateixa manera: «Postdata: t'estimo».

El públic queda visiblement commogut i sorprès. Es miren els uns als altres i intercanvien mirades i xiuxiuejos; s'ha trencat el silenci. El nadó de la Sharon comença a plorar. Amb la mirada perduda, ella el fa callar i el bressola, fent uns tocs suaus al xumet.

La Ciara aça el to de veu perquè se senti per sobre dels plors del nadó:

—Quan et vaig demanar que participessis en aquest podcast, vas ser molt clara, i em vas dir que no volies que se centrés en la malaltia d'en Gerry, sinó que volies parlar del regal que et va deixar. —Faig que sí amb el cap.

—No, no vull parlar del càncer que va patir, de tot el que va passar. El meu consell és que cal intentar no obsessionar-se amb la part més fosca. Ja n'hi ha prou, de fosc. Prefereixo parlar de l'esperança.

A la Ciara li brilla la mirada, plena d'orgull. La mama fa encaixar les mans amb força.

—El camí que vaig agafar va ser el de centrar-me en el regal que m'havia deixat, el regal que em va arribar perquè l'havia perdut: trobar-me a mi mateixa. No em fa sentir menys persona ni m'avergonyeix dir que la mort d'en Gerry em va destrossar. Les seves cartes em van ajudar a trobar-me de nou. Em va fer falta perdre'l per descobrir una part de mi mateixa que ni tan sols jo sabia que existia. —Em perdo entre les meves paraules, però no m'aturo. Necessito que ho sàpiguen. Si fa set anys hagués estat una de les persones del públic, hauria necessitat sentir-ho—. A dins meu, vaig trobar-hi una força nova i sorprenent. La vaig trobar en un

racó amagat, fosc i solitari, però la vaig trobar. Per desgràcia, aquest és el lloc en el qual trobem la majoria dels tresors de la vida. Vaig picar i picar en la foscor, envoltada de brutícia, i, finalment, vaig arribar-hi. Vaig descobrir que, a vegades, cal tocar fons per poder tornar a la superfície.

La Ciara, entusiasmada, comença a aplaudir, i el públic la imita.

Els plors del nadó de la Sharon passen a ser uns gemecs aguts i penetrants que fan pensar que està patint alguna mena de tortura. Un dels seus nens més grans llança el pastís d'arròs al nadó. La Sharon es posa dreta i ens adreça una mirada de disculpa. Tot seguit, avança pel passadís conduint amb una mà el cotxet doble i amb l'altra agafant el bebè que no para de plorar. Els altres dos es queden amb la meua mare. Mentre fa maniobres amb el cotxet per sortir, xoca contra una cadira, fa caure diverses bosses —les nanses de les quals queden atrapades en una de les rodes del cotxet— i no para de demanar disculpes en veu baixa a mesura que avança.

La Ciara espera que la Sharon hagi sortit per formular la pregunta següent.

La Sharon intenta sortir de la botiga empenyent el cotxet contra la porta. En Mathew, el marit de la Ciara, s'afanya a aguantar-l'hi, però el cotxet doble és massa ample. Amb les presses del moment, la Sharon fa xocar el cotxet contra el marc de la porta una vegada i una altra. El nadó no para de cridar, se senten els cops del cotxet en xocar, i en Mathew li demana que pari mentre desbloqueja la part inferior de la porta. La Sharon alça la vista per mirar-nos, avergonyida. Imito la cara que m'havia fet abans i poso els ulls en blanc. Em somriu, agraïda, abans de poder sortir finalment de la botiga.

—Aquesta part la tallarem —diu la Ciara en to de broma—. Holly, a part de sentir en Gerry a les cartes que va deixar, vas notar la seva presència d'alguna altra manera?

—Què vols dir? Si en vaig veure el fantasma?

A alguns dels assistents se'ls escapa el riure. N'hi ha d'altres que esperen desesperadament que la meva resposta sigui afirmativa.

—La seva energia —explica la Ciara—. O com li vulguis dir.

M'aturo un moment per pensar-hi, per recordar el sentiment.

—És estrany, però la mort té presència física. Pots notar-la com si la persona que has perdut fos amb tu. El buit que deixen les persones que estimem, el fet que no hi siguin, és visible, i per aquesta raó hi havia moments en què notava que en Gerry era més viu que moltes de les persones que eren al meu voltant. —Em venen el cap els dies i les nits solitàries en les quals vivia atrapada entre el món real i la meva ment—. Els records poden ser molt poderosos. Es poden convertir en una via de fugida meravellosa i en un lloc per explorar, ja que m'ajudaven a tornar a tenir en Gerry amb mi. Però, compte, també es poden convertir en una presó. Agraïxo que en Gerry em deixés les cartes. Així em va treure de tots aquells forats negres, va tornar a la vida i ens va permetre crear nous records junts.

—I ara? Després de set anys? En Gerry encara és aquí amb tu?

Faig una pausa. La miro fixament, amb els ulls tan oberts com si fos un conill enlluernat pels fars d'un cotxe. He perdut el fil. No sé què més dir. Encara hi és?

—Estic segura que en Gerry sempre serà una part de tu —diu suaument la Ciara, que s'ha adonat del meu estat—. Sempre serà amb tu —diu com si volgués tranquil·litzar-me, com si me n'hagués oblidat.

Pols ets i en pols et convertiràs. Partícules de matèria dissoltes i escampades pel meu voltant.

—Absolutament —dic somrient amb fermesa—. En Gerry sempre serà amb mi.

El cos mor, l'ànima, l'esperit, perdura. A vegades, durant el primer any després de la mort d'en Gerry, sentia com si la seva energia estigués a dins meu, com si em fes créixer i em fes més resistent per convertir-me en una fortalesa. Podia fer qualsevol cosa. Res no podia amb mi. En canvi, hi havia dies en què també notava la seva energia, però em deixava baldada. Em recordava tot allò que havia perdut. No puc. No ho faré. L'univers s'havia endut el més important de la meua vida, i això em feia témer que pogués acabar perdent-ho tot. I m'adono que tots aquells dies van ser preciosos perquè ara, set anys després, ja no noto que en Gerry sigui amb mi.

Perduda en la mentida que acabo d'explicar, em pregunto si les meves paraules sonen tan buides com jo les sento. Bé, ja gairebé hem acabat. La Ciara demana si algú del públic té cap pregunta i jo em relaxo una mica perquè ja veig que s'apropa el final. A la tercera fila, cinquena cadira, una dona que agafa amb força un mocador rebregat i que té el rímel corregut al voltant dels ulls:

—Hola, Holly, em dic Joanna. Fa pocs mesos vaig perdre el meu marit i m'hauria encantat que em deixés cartes com va fer el teu. Ens podries dir què deia l'última carta?

—Jo vull saber què deien totes les cartes —fa una veu del públic, i se sent un murmuri que li dona la raó.

—Tenim temps per sentir què deien totes les cartes, si a la Holly li sembla bé —fa la Ciara, demanant-me permís.

Agafó aire respirant fondo i el deixo anar a poc a poc. Fa temps que no penso en les cartes. Bé, en conjunt hi he pensat moltes vegades, però no individualment, ni en ordre, no ben bé. Per on començo? Un llum nou per a la tauleta de nit, un conjunt nou, una vetllada de karaoke, llavors de gira-sol, un viatge d'aniversari amb les amigues... Com podia entendre aquella gent la importància que havien tingut totes aquelles coses que, a primera vista, podien semblar tan insignificants? Però l'última carta... Somric. Aquesta és fàcil:

—A l'última carta em deia: «No tinguis por de tornar-te a enamorar».

S'aferren a aquest últim missatge; un missatge bonic i un final preciós i valent per part d'en Gerry. La Joanna no sembla tan commoguda com els altres. Observo decepció i confusió en els seus ulls. És la falta d'esperança. Es troba en un moment tan profund del dol que aquest no és el missatge que volia sentir. Encara s'aferra fort al seu marit, per què hauria de pensar a deixar-lo anar?

Sé què pensa. Que no veu possible estimar de nou. De la mateixa manera, no.